

קהילתנו

מהנעשה והנשמע בבית מדרשנו

יוצא לאור ע"י קהילת חסידי אשלג טלז סטון

גיליון מס' 71 פרשת אחרי - קדושים ה'תש"פ

כניסת השבת	יציאת השבת ר"ת	כדאי לקבל שבת מוקדם
18:54	20:37	לרפואת עם ישראל

חוגגים את הילולת הרשב"י בלימוד תורתו

כיצד נעבור השנה את ל"ג בעומר תש"פ ללא השתטחות על קברו של רשב"י במירון וללא ההדלקה המסורתית לכבודו

בעזרת השם יתברך

- גני הילדים -
של ת"ת 'זכרו' מתחילים לפעול החל מיום ראשון הקרוב

הודעה חשובה נשלחה להורי התלמידים בת"ת 'זכרו', ובו נכתב: הננו שמחים לבשר כי החל מתחילת שבוע הבא יפתחו גני הילדים במתכונתם הרגילה, כפי ההוראות שנקבעו ע"י משרד הבריאות. כאן המקום להביע את הערכתנו המרובה להורים היקרים שהקדישו מזמנם ללימוד עם הילדים המתוקים בנחת ובאורך רוח על מנת שלא יפסק הבל פיהם של תינוקות של בית רבן, יהי רצון שתזכו לרוות נחת מכל יוצאי חלצכם אמן.

אמנם בל נשכח את העיקר:

את מה שבעל ההילולא התנא אלוקי רבי שמעון בר יוחאי ביקש מתלמידיו 'בני שנו מידותי', וכבר אמרו רבותינו בלשון זוהר ונוקב שרשב"י זועק לאלו הבאים לשוש ולשמוח ביום שמחתו - 'הלוואי אותי עזבו ותורתי שמו', שכוונתם שבל נשכח את עיקר הענין שמגיעים להשתטח על קברו של הצדיק הוא להתקשר אליו בלימוד דברי תורתו, וכמו שמביא הרה"ק רבי מנחם נחום מטשרנוביל זצוק"ל בספרו 'מאור עינים' בשם מרן אור שבעת הימים הבעש"ט, שע"י לימוד בספרו של הצדיק נחשב כאילו השתטח על קברו. ובפרט אצל האי עיר

את המילים הבאות כתב לי מדם ליבו אחד מידידי "כיצד נעבור את ל"ג בעומר השתא ללא הנסיעה ההרואית למירון?"

כיצד יוכלו ילדנו היקרים לחוות יום קדוש ונשגב שכזה אשר כולם ספונים ומסוגרים בבתיים, כפי שעדיין מסתמן באופקר המעורפל?

כיצד נוכל לחגוג את שמחות ה'חלאקה' המרוממות עם החתנים הרכים והזכים, בני השלוש, ללא שעיניהם הטהורים תשזופנה את האטמוספירה העלאית המרחבת בהר הקדוש, והשמחה הכבירה המתחוללת ביום קדוש זה במירון?

מתכוננים לל"ג בעומר

זמני השיעורים ל'פסח שני' וליום הנשגב 'ל"ג בעומר' יתפרסמו אי"ה בשבוע הבא

תורתנו מגן לנו היא מאירת עיננו

ניתן לקבל עצות וחיזוקים שנאמרו בתקופה האחרונה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א לפרטים ניתן לפנות למערכת

מתכוננים לל"ג בעומר ומזמרים:

בר יוחאי, אשרי יולדתך, אשרי העם הם לומדך, ואשרי העומדים על סודך, לבושי חשן תמיר ואוריך

וקדיש משמיא נחית שכל העולם נשען על זכותו, וכמו שאנו שרים ומזמרים: **תורתנו מגן לנו, היא מאירת עינינו הוא ימליץ טוב עלינו, אדוננו בר יוחאי.**

אמנם בוודאי השנה כולם נערוך את סעודת ליל ל"ג בעומר בסלון הביתי, בהשתתפות המשפחה הגרעינית שלנו - נלבש בגדי

שבת ויום טוב, נערוך שולחן לתפארת עם מפה צחורה עליו נשב לסעודת בשר ודגים וכל מיני מטעמים לכבוד שמחת ההילולא. נדליק נרות שמן זית, נשיר ונזמר 'בר יוחאי' - 'ואמרתם כה לחי', שאר הפיוטים כנהוג, ונצא ברקידה של שמחה סביב השולחן הערוך ובוודאי זכותו תגן עלינו.

מכאן תצא הקריאה לעם ישראל לבוא להצטרף ללימודי פנימיות התורה שעליהם נאמר בספר הזוהר 'בדא יפקון מן גלותא' שבכח לימוד בספר הזוהר, וההליכה בעקרונות הנלמדים מפנימיות התורה נקרב את הגאולה הקרובה בב"א.

המאור שבתורה

מאמר שבועי ע"פ תורת רבותינו הקדושים

קדושים תהיו כי קדוש אני

כל בר-דעת שואף להתקדש, שואף להדמות לבוראו, ועל ידי כך להתענג על ה'. איך מתקדשים? מהי נוסחת ההתקדשות, בעולמנו זה הגדוש תאוות הנאות ובליל יצרים המבלבלים את היהודי? לא פשוט. כלל וכלל לא. אך כאשר ישנו קורט הבנה בנוסחה הזו, אזי יש סיכוי שנצמד בדרך הנכונה, או לפחות נשתדל.

***

"קדושים - תהיו - כי - קדוש - אני".

קדושה - פרושה, הפרשה. להיות מופרש מענייני העולם והגשמיות והחומר, זו קדושה. כאשר יהודי נשלט על ידי תאוות ליבו החומריות והנהנתניות, אזי הוא מובל על ידי כוחות אפלים אלו, עמוק עמוק לתוך הבוץ הסמיך והעכור של העולם הזה. הוא חי ונושם ומתעסק עם הבלי, ונדחס לתוך קליפת הטומאה, והופך להיות חלק ממנה, ה' ישמור.

יוצא אם כן, שטומאה, זו אטימות, זו עכירות, זו צלילה חד-כיוונית למצולות הרוע.

נמשיך. אבי החטאים של היהודי, הוא הרצון לקבל לעצמו לענג את עצמו. המבוסס בהבלי העולם מתמלא גאווה וקשר הדוק לעולם הזה, עד שהוא סבור "אין עוד מלבדי". במילים אחרות "הכל מגיע לי, הכל בשבילי, הכל שלי", ואוי ואבוי למי שיהיה לחלוק עליו, או ליטול ממני כבוד מעמד, או אפילו חפץ זעיר.

אך לטומאה ישנם גם פנים עדינות משהו. יכול יהודי לעשות מעשים רבים של חסד, אבל כוונתו רק לתועלת עצמו. הוא שומר שבת לתועלת עצמו, לומד תורה לתועלת עצמו, מתחסד עם חבריו ושכניו לתועלת עצמו, ולמרות

שלמביט מן הצד הנה ניצב לפנינו חסיד וצדיק, בעיניים השמימיות, יהודי זה מפרנס את חלק הטומאה שבו. ה' ישמור.

כן, הוא מקיים תורה ומצוות כדי שהקב"ה ישלם לו שכר בעולם הזה ובעולם הבא, אך בפועל הוא דואג לעצמו... זהו מצב שלילי, מצב לא נכון. מבחינה פנימית זה איננו יהודי קדוש. לא כך זוכים לקדושה.

"קדושים תהיו" מצווה ה', במילים אחרות הוראה זו תכליתה לזכך את הכוונה לטהר את הרצון. רוצה לומר, תתכוון לעשות למען ה', תתכוון לעשות את רצון ה', תהיה עסוק בכבוד ה', לא בכבודך. אל תהיה עסוק באהבת עצמך, היה עסוק באהבת ה'.

אל תאמר "אין עוד מלבדי" צעק ושאל "אין עוד מלבדי!!!"

ומדוע כה חשוב להיזהר בכך? מדוע אנו מצווים לעבוד עבודה שאין בה אהבה ונגיעה עצמית? כי "קדוש אני", והפרוש הוא פשוט ונהיר.

"היות ואני בוראכם, אביכם, מופרש ומובדל מאהבה עצמית, וכל תכליתי היא להיטיב עמכם, אזי כדי להתחבר עמי ולהדבק ולהתקשר בי, עליכם להיות דומים ושווים לי. אם תנתקו מעצמכם את האגואיזם, ותעשו את רצוני משום שזה רצוני ולא רצונכם, ישנו סיכוי מצוין שנתחבר, אתם בני ואני אביכם". כך הקב"ה.

יוצא אם כן, שכדי להשיג קרבת ה', עלינו לשאוף להשתוות אליו, והיא התנתקות מאהבה עצמית, וריבוי באהבת ה'.

זו עבודה לא קלה, אך זו העבודה!!!

מהי המטרה שהבורא הביא לנו את מגיפת הקורונה?

הפסוק אומר: "ממעשיך הכרנוך" - מהפעולות והמעשים אנחנו מבינים מה הבורא רוצה כאן. מכיוון שאנו רואים שהבורא סוגר את הכל, את בתי המלון, הבריכות, המסעדות וכו'.

המטרה היא נעלה ונפלאה - להביא כל איש ואישה לצורת חיים של תענוג מרוחניות ולהתנתק מהחומר. לכן הקב"ה סוגר את כל ענייני החומר שהיינו רגילים בהם.

החומר הוא דבר נמוך וצורת חיים נמוכה, אבל אנחנו כאנשים יהודים צריכים עכשיו, בזמן הזה להדבק יותר ויותר ברוח, להבין שאפשר למצוא תענוגים גדולים ברוחניות, מלימוד תורה, ובכלל מלימודים. אנחנו צריכים ללמוד את הבורא בכל סוגי הלימודים והמדעים, גם במתימטיקה, בפיזיקה, בביולוגיה בחשיבה אמונית, חשיבה חיובית, חשיבה של חסד. בכל הדברים הללו יש תענוג שלא קשור בחומר, לא קשור לקבלה אלא לנתינה. והדבר העליון מכולם הוא ללמוד איך ליצור יחסי גומלין ויחסים עם הבורא. החכמה היא ליצור מערכת של יחסים גם עם מה שאנחנו לא רואים, כי הצורה הנמוכה של היחסים היא רק עם מה שאנחנו רואים יכולים לממש ולהריח. אבל את הנשמה שלנו למשל: אנחנו לא יכולים לראות. אבל אנחנו צריכים ללמוד איך לתקשר ולגלות את הנשמה שיש בכל אחד ואחת מאיתנו. ויש בזה תענוג גדול מאד כאשר האדם מתקשר עם חלק האלוק שבו שהיא הנשמה. אנחנו צריכים ללמוד עם הנשמה של אלו שסביבנו.

תקשורת בין נשמות היא דבר עליון שמביא תענוג גדול. בכדי לעשות את זה אנחנו צריכים להתרגל במחשבה אמונית, כלומר אנחנו צריכים להאמין למה שכתוב בתורה ולמה שאומרים חכמי הדורות, שיש בכל איש ואישה נשמה שהיא חלק אלוק ממעל, שהיא מקור האהבה והטוב. כלומר בפנימיותנו אנחנו אנשים טובים שרוצים להשפיע, לתת ולהאוב. אנחנו צריכים לגלות את הנשמה שבו ולהרגיש אותה. וזו מטרת התורה והמצוות, להפסיק להשליט את הגוף החיצוני והחומרי שכל עניינו רק לקבל וליהנות מדברים נמוכים, ולהתרגל ליהנות ממה שנמצא ולא נראה. הנשמה שיש בכל איש ואישה, והגבוה הוא הקב"ה בעצמו שנמצא ומזין את הדומם, הצומח, החי והמדבר. אנחנו צריכים ללמוד להסתכל בהסתכלות של רנטגן ולראות בצורה פנימית ואמונית את מה שהגוף לא יכול לראות. אלו הם צורות התענוג היותר גדולות שאפשריות כאן בחיים בעולם הזה. וזה מה שהבורא רוצה מאיתנו, שהרי הבורא סוגר את כל המערכות החומריות, ע"י התעלול של הקורונה דוחף אותנו ומשדר לנו מסרים.

תלמידי היקרים! אני רוצה שתתרגלו להנות מרוחניות ולא מחומר. את זה אי אפשר ללמוד ביום אחד אבל אפשר להתרגל ועשות תרגילים בזה. אני ממליץ לכם לקרוא את הספרים: בלבב שלם, מתן תורה והקדמה לספר הזוהר. החיבורים הללו יכולים ללמד אותנו לאט לאט לראות את הרוחניות ולתקשר עם דברים שהם לא בחומר, לא ברי מישוש ואז נוכל לעלות לצורות חיים עליונות יותר ועם תענוג הרבה יותר גדול.

כבודו מלא עולם

כתוב "כבודו מלא עולם" כבוד ה' יתברך ממלא את כל העולם, 'עולם' מלשון העלם, אומרים רבותינו, גם אם אדם נמצא ממש בירידה גדולה מאד, בחששות, בפחדים, בחרדות, בדיכאון. הוא צריך לדעת שכבוד ה' יתברך מלא עולם, והוא נמצא בכל המצבים של ההעלם, של ההסתרה. וכן במגיפה המשתוללת ל"ע גם בה השי"ת נמצא. וכשאדם מאמין שאין עוד מלבדו, אלא כבוד ה' יתברך ממלא את כל המצבים הללו אז האדם יכול להתחיל לתקשר עם הבורא.

ואנחנו צריכים לדבר עם הבורא ולהגיד לו, אני יודע שאתה נמצא כאן בתוך המחלה, אין פה מישהו אחר כי אין עוד מלבדו. אני יודע שאתה נמצא בתוך כל התרחישים, בתוך כל הבידודים והפחדים, אני יודע את זה. מה אתה רוצה ממני? אתה רוצה שאני אתקרב אליך, אז אני בא אליך, תן לי כח להיות אצלך, תן לי כח להיות מקושר איתך, לא לעזוב אותך, לא במחשבה ולא ברצונות, לא במח ולא בלב.

מאת הרב שפטיהו שי סגל הלוי שיחי

”ואהבת לרעך כמוך” – כשאני אוהב, כך אף הוא יתברך...”

”מסופר על אב ובן שבאו לדין תורה’ כזה: ברשותם רק מעיל אחד. האב רוצה את המעיל כי הוא זקן והצינה גוברת עליו. ואילו הבן טוען כי המעיל מגיע דווקא לו עצמו, כי האב שוהה כל היום בבית מוסק, ואילו הוא – הבן – מסתובב בשווקים וברחובות לפרנס את שניהם ומשפחותיהם. אמר הרב להם, שיחזרו ויקבלו תשובה בעוד כמה ימים.

כשניתן להם זמן להתבונן, הרהר כל אחד בטענות השני, ונוכח לראות כי צדק דווקא השני! ולכן, כשבאו לרב שוב לאחר כמה ימים, נתהפך הדין, וכל אחד טען שעל השני ליקח את המעיל... נענה הרב: שבו נא בחדר ‘בית הדין’ ומיד אחזור אליכם. לאחר כמה דקות שב הרב ומעיל בידו, והעניק אותו להם לשם השכנת השלום. שאלו האב והבן, מדוע לא עשה כך בפעם הראשונה כשבאו לדון? נענה הרב, הנה בתחילה אמר כל אחד מכם – שלי הוא המעיל, על כן אמרתי גם אני – הנני צריך את המעיל לעצמי, ולא חפצתי לתיתו במתנה. אולם עתה, כשכל אחד הבין שמן הראוי לתת את המעיל לזולתו, אם כן גם אני עונה ואומר כי ברצוני להעניק את המעיל לזולתי.

ובזה פירשו מה שנאמר בפרשתנו: ‘וְאֶהְבֶּתְ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ אֲנִי ה’ (ויקרא י”ט, י”ח), שבשעה שבני ישראל אוהבים זה לזה, וכל אחד רוצה לתת לרעהו משלו, אזי אף ‘אני ה’ - נוהג כן ומיטיב עמכם כאשר הנכם נוהגים עם זולתכם” (תמצית מתוך גיליון “באר הפרשה” לגה”צ הרב אלימלך בידרמן לפרשת “אחרי מות-קדושים” תשע”ח, גליון 1694).

חוק התורה “ואהבת לרעך כמוך” חקוק באותיות זהב בתורת בעל הסולם, וכל הבא בשערי בית מדרשו – עמל להשרישו בלבו ובמעשיו. הרי זה ה”כלל גדול בתורה”.

בעיניים אנושיות, העקרון נראה לנו סביר ומתבקש – עשה לאחר מה שאתה מבקש שיעשה למענך.

אך בסיפור הנ”ל מתגלה שמאחורי חוק התורה עומד עקרון עליון ועמוק – חוק ההשגחה הפרטית האלוקית! אין כאן עניין של “סחר מחר” (כלשון בעל הסולם – “חברת ביטוח אחת גדולה”), “תן לי ואתן לך”, או בין בני האדם – או בין האדם לה’, ח”ו! אלא יש כאן מגמה להדביק את האדם בדרכי ה’ ובכך לקרבו אל המלך העליון יתברך. ועיקר הכל: היכן הרצון שלי מונח? האם אני באמת רוצה בטובת החבר (וכמו בדוגמת הסיפור הנ”ל)? או אז מתעורר עליי גם רצונו יתברך לדאוג לי, שהרי זה סוג רצונו יתברך המתגלה לנו בעולמו – הטבה והשפעה ללא מחשבת גמול (“שהרי ממי יקבל” [בעה”ס] והדברים עתיקים).

בדרך זו חינוך הבעש”ט את שומעי לקחו וחסידיו, ולשם כך קמו חבורות החסידים – שדווקא בקבוצת נאמנים זה לזה מתפתחת הדרישה העצמית לתת לזולת כדי לידבק בה’, ומתקבעת בלב:

”וְאֶהְבֶּתְ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ וגו’, פירוש הפסוק: ‘וְאֶהְבֶּתְ לְרֵעֶךָ’, שכמו שאתה תתנהג עם רעך באהבה ואחדות, כְּמוֹךָ אֲנִי ה’, שאני ה’ אהיה כמוך, והוא בסוד: ‘ה’ צִלְךָ שנתבאר בדברי מרן [ה]אלוקי הבעש”ט, שכמו שאדם מתנהג למטה עם חבירו ורעו, באהבה ובמדות טובות, וכך יתנהג עמו מלך עליון, וכמו הצל, של תנועה שאדם עושה כך עושה הצל כנגדו, כן הוא יתברך עם האדם, וזהו וְאֶהְבֶּתְ לְרֵעֶךָ כִּי: כְּמוֹךָ אֲנִי ה’, להתנהג גם עמך באהבה וכל טוב” (“אוצר החיים” פ’ קדושים דקע”ב ע”ד).

”...כמו שאמרו חכמינו ז”ל (בבלי מסכת שבת קנ”א, ב’): ‘כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים’. וכמו שישראל מנהיגים את עצמם בעולם הזה כן מעוררין המדות למעלה, אם עושין חסד עם חבריהם ורחמנות עם חבריהם ככה מעוררים חסדים ורחמים למעלה מעלה על כל העולמות. וזהו שאמרו בגמרא (ראו מדרש ‘איכה רבה’ א’, ל”ג), ‘ישראל מוסיפין כח בפמליא של מעלה’. וכמו שאמר בוצינא קדישא מוהר”ר ישראל בעל שם טוב ממעז’בוז’, וכן הוא במדרש, ‘ה’ צִלְךָ (תהלים קכ”א, ה’), מה הצל – כמו שאדם עושה, כך הצל עושה, כן כביכול כמו שאדם מנהיג את עצמו – כן כביכול מנהיג את כל העולמות ואת האדם העושה באלו המדות: אם בחסד וברחמים ובששון ושמחה לתורה ולמצות, כן השם יתברך מנהיג את כל העולמות ואת האדם העושה ששון ושמחה חסד ורחמים” (“קדושת לוי” קדושות לפורים קדושה שניה ד”ה: “לכן יש”).

וכן הוא לעניין הותרנות לחבר:

”ובגמרא (בבלי מסכת ראש השנה י”ז, א’): ‘למי נושא עוון’? למי ש’עובר על פשע’; בשביל שהאדם מתנהג ברחמנות לעבור על פשע, כמו כן הקדוש ברוך הוא מתנהג עמו ונושא לו עוון גם כן, ויש לומר דזהו כוונת לשון הכתוב: ‘וְאֶהְבֶּתְ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ אֲנִי ה’ ומה ענין הסיים: ‘אֲנִי ה’ בזה?! אבל רוצה לומר, שאם אתה מתנהג עם אחיך ורעך באהבה, ושלא תשא עליו חטא – כן אני ה’ אתנהג עמך גם כן כך” (ר’ צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק ויקרא פרשת קדושים אות י”א)).

בשולי הדברים נאמר, שהוא מסוד העניין של “אדם נעשה בדמות דיוקן של יוצר בראשית” (בעש”ט עה”ת פרשת “ראה”), וכעניינו של ספר “תומר דבורה” להרמ”ק זיע”א, ואכמ”ל. ומקור לזה בשל”ה בספר “תולדות אדם” בשער הגדול אות ש”ו בשם מדרש והזהיר משפטים עמ’ מ”ג.

יהיה רצון שנזכר להיות חברי אמת, בלא לב ולב, ונעמוד במבחננו הגדול – שיתעוררו רחמיו עלינו בתוך כלל ישראל, לגאלנו מכף כל צרינו וצרותינו ברוחניות ובגשמיות!

שיחה מיוחדת

לכבוד ל"ג בעומר

מאת הרב **שמואל הורביץ** הי"ו
מחבר ספר 'אוצרות הסולם'

רבי יהושע הורביץ יושב מימינו של רבנו ה'ברכת שלום'

בשמחת אירוסי נכדו ר' ברוך הורביץ זצ"ל אחיו של ר' שמואל שיחי'

מנורת נפט לומפ"ט בלע"ז, ובשבתות ובחגים הוא היה מאיר את כל הבית עם מנורה גדולה, וכך גם שהרבי זצ"ל היה מגיע הוא היה מדליק את המנורה הגדולה, דבר זה היה בשבילי סימן לדעת שהיום הגיע הרבי זצ"ל ללמוד עמו אני הייתי אז צעיר לימים בערך בגיל תשע – עשר, כשהייתי נכנס הרבי זצ"ל היה מתעניין בי ושואל אותי כל מיני שאלות כמין חבר, זקני היה דבוק בו כל ימי חייו והוא התבטא בפני ר' דוד מינצברג ואמר אני מרגיש "שכל המוחין של בעה"ס נמצאים אצל בנו ר' ברוך שלום".

לאחר זמן עברנו להתגורר בבני ברק אחי ר' ברוך זצ"ל דחף מאד שנעבור כדי שנהיה קרובים לבית מדרשו של הרבי זצ"ל, באותו היה הרבי זצ"ל גר ברח' מינץ, שם היה ציבור קטן ומצומצם, אחד התלמידים היה ר' יעקב שולקס שהיה ת"ח עצום תלמיד של החפץ חיים הוא היא יוצא לחפש מנין, אח"כ הציבור גדל פעם, ברבות הימים ועברו לבית המדרש ברח' חזון איש, הרבי זצ"ל היה אדם צנוע מאד, אני נזכר סיפור מענין פעם יצאתי לנפוש בחו"ל ולקחתי איתי ספרים ללמוד, ובאחד הספרים היה מונח כתב יד של מאמר מהבי זצ"ל, באותו נופש הייתה שם אישה גרפולגית ידועה, והחלטתי להראות לה את כתב ידו של הרבי זצ"ל, ולא סיפרתי לה של מי זה, אני זוכר שמיד שהסתכלה היא לא יכלה לעצור את רגשותיה, היא התחילה לשפוך מעלות ושבחים, ובעיקר על גאונותו וכישרונותיו שהיא מדגישה את צניעותו ועל שהוא אדם חברותי ושמח, היא פשוט שפכה מילים בלי סוף, היא גם אמרה דברים על חייו האישיים ואז ראיתי שהיא יודעת מה שהיא מדברת, אבל בעיקר היא הדגישה על היותו גאון וצנוע.

אחרי נישואי התגוררתי בירושלים, והרבי זצ"ל היה מגיע לשיעור קבוע בביתו של הרב ישראל חיים קלאר ברח' בר אילן, היו שמה מסלטה ומשמנה של טובי ירושלים, פעם אחת שאל אברך אחד את הרבי זצ"ל אתם מדברים כל הזמן על תורה לשמה אז איך א"כ אנחנו מבקשים בשמונה עשרה 'ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת' איך מבקשים אנו שכר, והרבי זצ"ל ענה לו שהשכר שאנו מבקשים הוא שנזכה להכרת הרע, מי שידוע מה זה הכרת הרע אצל בעל הסולם, מבין כמה תשובה אמיתית מונחת בדברים הללו.

לסיים: כל אחד מהתלמידים צריך לשאול את עצמו מה אני יכול לעשות כדי להפיץ את תורתו של בעל הסולם, מאז שבעה"ס עלה ארצה לפני כמה שנה, עדיין אפשר לומר שתורתו מונחת בקרן זוית, אמנם לפני חמישים שנה היה רק מנין של אנשים שלמדו את תורתו, והיום זה די נפוץ, אבל זה עדיין רחוק ממה שצריך להיות. **אתם תלמידיו של הרב גוטליב שליט"א, יש לך ממי ללמוד, ולראות איך הוא מתייגע כדי להפיץ את התורה הזאת.**

בשנים האחרונים עלה בליבי רעיון להפיץ את תורת בעל הסולם דרך פרשת השבוע כאשר הילדים יושבים מסביב לשולחן השבת, ולכן ערכתי את הספר 'אוצרות הסולם' שבו מופיע על קצה המזלג תורתם של רבותינו הק', מסודר לפי פרשיות השבוע, כהיום, אם שואלים אותי האם השגתי את המטרה אני חושב שעדיין לא, אמנם הדפסתי 1000 ספרים ונשארו אצלי בבית ממש ספרים בודדים, אך רק כעשרים אחוז מהספרים הגיעו לאנשים שלא ידעו על מקודם בעה"ס.

זכותם של רבותינו הקדושים תעמוד לנו.

אני יספר קצת על זקני רבי יהושע הורביץ זצ"ל שבחודש הבא יהיה יחול יום ההילולא שלו, זקני היה מראשוני תלמידיו של רבנו בעל הסולם בארץ, זקני לא היה אוהב לספר על עצמו אבל את הסיפור הבא שמעתי ממנו כמה וכמה פעמים, בתור אברך צעיר הוא חיפש רבי שישמש לו כמדריך בעבודת ה', באותה תקופה היה בירושלים האדמו"ר רבי מרדכי מרחמסטיירווקא, רבי מוט"ה הוכה בדרכו לכותל המערבי ע"י אנשי בלייעל מאחינו הישמעאלים, ונפצע פצעים קשים, בשוכבו על ערש דווי, נכנס אליו סבי ר' יהושע, ואמר לו בהאי לישנא: "ילמדנו רבינו" הרבי התרגש מאד כי הבין את כוונת הדברים, הוא התבונן בו במבט חודר ואמר לו "אצלי כבר איחרת את המועד, אבל בעוד זמן קצר יגיע לכאן אברך מפולניה והוא ישמש לך כרבי ומורה דרך.

באותם ימים עלה בעל הסולם לארץ ישראל, זה היה לפני קרוב למאה שנה ביום א' דחמה"מ סוכות שנת תרפ"ב, ואז הוא התחיל ללמוד בישיבת 'חיי עולם' שהייתה בין חומות ירושלים העתיקה, בתחילה ציבור הלומדים עדיין לא הכירו את שגב גדולתו, דרכו הייתה ללמוד בעמידה, שספר הזוהר היה מונח על הבימה והוא היה יושב ומסתובב הלך חזר תפוס בשרעפיו, ליצני הישיבה רצו לבדוק האם הוא באמת יודע מה שהוא לומד, והם היו הופכים את הדפים, כשהבחין בכך בעה"ס הוא עשה את עצמו כאילו אינו רואה, והוא המשיך ללמוד מאותו מקום בו היה פתוח הספר, לאחמ"כ ששאלו אותו מה פשר הדבר, ענה אמנם יש רק כ"ב אותיות בתורה, אבל בצירופים ניתן לצרף את כל התורה כולה.

הסבא שלי למד גם בחיי עולם בעיר העתיקה, וכשהוא ראה את בעל הסולם הוא הבין שאליו הייתה כוונת רבו ר' מוט"ה מרחמסטיירווקא, והוא הפציר בבעל הסולם שיתחיל ללמד אותו את חכמת הקבלה, אך בעה"ס ביקש ממנו שיארגן עוד כמה תלמידים ואז ילמד, והוא עשה עמו תנאי שיביא לו את רשימת הלומדים, ואכן הוא הביא תלמידים ובניהם היו ר' משה יאיר וינשוך ר' דוד מינצברג ועוד כמה תלמידים, והמעניין הוא שבעה"ס לא קיבל את כולם, אף שהוא לא הכיר אותם, זכור שלפני שלושים ביקרתי קרוב משפחה והתוועדתי שהוא היה אחד מאלה שבעה"ס לא הסכים ללמדם.

בזמנים הללו בקושי היה מנין לומדים שלמדו את תורת בעל הסולם, בעה"ס אף התבטא שהאדמו"רים הגדולים מקרבים אלף אנשים כדי שאחד מהם יצא להוראה, ואני מלכתחילה לוקח את היחידים, בלי להכניס את האלף. זקני היה דבוק בבעה"ס בכל ליבו ונפשו, אבל מבחוץ לא ראו עליו כלום, וכי הנני יכול להעיד על שאר תלמידי בעה"ס שהכרתי אותם מבחינה חיצונית, וגם אצלם לא ראו עליהם כלום, למשל: זקני שמעתי אנשים שהכירוהו שחשבוהו לגבאי צדקה וכלל לא ידעו שהוא תלמיד של בעה"ס, וכבר ידוע המכתב של בעה"ס לתלמידו שהוא כותב לו להיזהר בהצנע לכת שלא יגלה מעשים הטובים שלו לשום אדם שבעולם כל ימיו חייו.

לרבי זצ"ל בעל ה'ברכת שלום' התוועדתי בגיל מאד מוקדם שהתגוררו בירושלים הוא היה מגיע כל שבוע ללמוד עם זקני, אני זוכר את הספרים הגדולים של עץ חיים, יש לי עד היום את הספר 'עץ חיים' עם ההערות של הרבי זצ"ל, זקני התגורר בשכונת מאה שערים, באותו תקופה עדיין לא היה בביתו חיבור לחשמל הוא בז לעולם המודרני, והוא היה מדליק בלילות

שיחה חברים

שיחה עם ידידנו
דן ברמן הי"ו
מירושלים

נשמח לשמוע קצת על ילדותך?

פנימיות חדש. הגעתי לשיעורו של הרב אהוד שולמן בליקוטי מוהר"ן בבית מדרשו של הרב ארז משה דורון. השיעור נמשך כשנה וחצי. והדבר איווה בשבילי אוויר לנשימה, כך הייתי משתוקק לשיעור כל יום שלישי בשבוע.

מתי התוודעת לראשונה לתורתו של בעה"ס ולרבי שליט"א?

באיזה שלב בחיי נזדמן לי להכיר את ידידי ר' ישראל קרל, יום אחד הוא ישב בביתי והוא שם לב שבארון ספרים מונח ספר 'פתיחה לחכמת הקבלה' עם ההערות וביאורים של הרבי שליט"א, אז הוא שואל אותי "דן אני רואה שמונחים אצלך הספרים של הרב גוטליב שליט"א, היית רוצה לפגוש ולהכיר את הרבי שליט"א?". וכאן - אני חייב לציין כי הספרים הללו שכנו בביתי במשך שנתיים וחצי, הייתי פותח את הספר אך לא מצליח להתקדם יותר מאות א' בפתיחה, ואז הגעתי לטלז סטון.

בפעם ראשונה שהגעתי לטלז סטון הייתה זו בנסיעה המסורתית בערב ל"ג בעומר לקברו של התנא אלוקי רשב"י במירון. במהלך אותה נסיעה התחלתי ללמוד בספר 'מתן תורה' ואחרי יום יומיים סיימתי את הספר מתחילתו ועד סופו. הדברים פשוט דיברו אל ליבי, והצלחתי סוף סוף להבין דברים לעומקם. עם הגדרות ברורות למהותן של החיים, מהו השורש של הבריאה ולהיכן אנחנו צריכים לשאוף ולהגיע, אמנם עד אז למדתי ספרי פנימיות אבל הדברים עדיין אינם מוגדרים וברורים, וכאן אתה לומד ומבין מהי העבודה שלנו בחיים עלי אדמות, מה אני צריך להכשיר ולתקן בחיי? איך כל הלימוד שאני לומד מדבר אלי? הכל בנוי בסדר מערכתי הבנוי צעד אחרי צעד עד שנבוא לתיקוננו.

לסיום, המסר שלך לחברים?

אנו נמצאים במצב שכל אחד סגור ומבודד בביתו, ואין מצב יותר טוב מזה לראות כל הרצונות והתכונות שלנו מתנפצים לנו מול העיניים, אתה מרגיש כאילו אתה נמצא בתוך המים וכל מה שאתה מבקש הוא רק להוציא את הראש מהמים ולנשום נשימה של חיים, כך גם הלב מרגיש בזמן כזה שיש להוסיף עוד קצת חיות של קדושה, עם זה בתפילה בלימוד תורה, בלימוד עם הילדים, הכל מקבל הרבה יותר תוקף פתאום אתה מתחיל לתפוס את עצמך להתבונן ולהסתכל מה קורה איתי בחיים.

נולדתי בירושלים בשנת התשל"ב. הורי המאמצים לבית משפחת ברמן אימצו אותי עוד כשהייתי תינוק. אבי המאמץ הוא דור שביעי בירושלים מצאצאי תלמידי הגר"א. עברתי ילדות רגילה, אחרי הצבא התחלתי לעבוד בחברה לסוכנות ביטוח שם עבדתי במשך עשר שנים, לאחמ"כ פתחתי עסק עצמאי, ומכאן התחיל מסע חיי. העסק שפתחתי נכנס לקשיים עד שפשט את הרגל, וכתוצאה מכך נפלתי למשבר ודיכאון, חיפשתי את עצמי בחיים, לא ידעתי מהי המשמעות של החיים, אך ידעתי שבודאי אם יש מערבולות ובורות עמוקים חייב להיות שיש גם עליות שניתן להתרומם דרכם, במילים אחרות: אם יש מינוס יש גם פלוס.

כך עברו עלי כמה שנים. עד לאותו ערב בו נשכבתי לנוח על הספה בביתי, כאשר באמצע הלילה חווייתי חוויה שאינה ניתנת לתיאור, אבל במילים קצרות אנסה לתאר, בעודי שוכב הרגשתי שהחדר כולו מתמלא בעשן לבן, ופתאום אני רואה משהו עף מלמעלה ועוצר מעלי, ועליו נראה כיתוב שעשוי מעץ עם האותיות של שם הוי"ה, והה' הראשונה הולכת ומתרחבת הולכת וגדלה, ותוך כדי אני מרגיש שנכנס בתוכי נשמה חדשה... כל כולי עומד ומשתומם עד שהפציע אור הבוקר, אז קמתי והלכתי לכיוון החלון לראות את זריחת השמש, פתאום אני מתחיל להרגיש שכל הפחדים שהיו לי נעלמו כלא היו. זאת הייתה תחושה שאינה ניתנת לתיאור אבל הרגשתי שפתחו לי משמים פתח חדש לעולם אחר של הסתכלות והבנה נכונה על החיים, וכך חזרו על עצמם כמה חוויות שכאלו, פשוט דבר ה' קרא לי לחזור אליו בתשובה שלימה.

רציתי לברר את אשר חווייתי, ולכן פניתי לאדם הדתי היחיד שהכרתי לחברי הטוב אברהם ברכה מהיישוב עופרה. אברהם הפנה אותי לאדם נוסף שהאחרון הפנה אותי לשיבת תורה ואמונה של חסידי בעלזא, שם התחלתי בפעם הראשונה ללמוד גמרא, אף שלא הבנתי כלום.

בהמשך נכנסתי לבית חב"ד קרית יובל ושם התחלתי להתחבר לפנימיות. השתתפתי בשיעורי התניא ואני זוכר שכל פעם אחרי השיעור עמדתי עם פה פעור להיכן יכול ילוד אשה להגיע, לאיזה רמות ומקומות יכול אדם להגיע בתפיסת המציאות. שיעורי התניא נפסקו לצערי, ולכן חיפשתי מקום לימוד

שיחה קצרה

עם הרב **יעקב אמזל** שליט"א
מחדרה

הסולם נותן בחכמה הם עמוקות מאד, ומוסיפות הרבה לכל הלומד את חכמת הקבלה. אך בנוסף לזה הוא נותן לנו דרך חיים איך לחיות ולעבוד את ה' (הרבה מעבר למה שאנשים מגדירים זאת רק כהשקפה). **אשרינו שזכינו בדור שכזה שירדה אש משמים בדמותו של מרן בעל הסולם.**

זכינו! שבחודשים האחרונים הרבי שליט"א התחיל למסור מדי שבוע שיעורים בחדרה, אנו משתדלים לזכות ולהביא מצטרפים חדשים לשיעורים, ובעז"ה אחרי שנעבור את משבר הקורונה יחזור הרבי שליט"א למסור את השיעורים ביתר שאת ויתר עוז.

נולדתי בכפר הרואה ושם למדתי שם בישיבה תיכונית, בהמשך שיירתי בחיל האויר, אחרי שאבי נפטר התחזקתי מאד מבחינה דתית, והתחלתי ללמוד וללמד, ואז התקרבתי להרב מרדכי יצחקי רבה של יישוב פורת שהוא בן נינו של הבן איש חי וכן תלמידו של הרב מרדכי אליהו, אצלו התחלתי ללמוד את חכמת הקבלה עץ חיים ושער הכוונות, אחרי כמה שנים הוא הורה לי להעביר שיעורים בחכמת הקבלה בחדרה, ומאז פתחנו בס"ד כמה וכמה שיעורים וקבוצות.

באחד מהימים נזדמן לי ספריו של מרן בעל הסולם, ומאז התחברתי מאד לדבריו, ואני משלב את שני הלימודים שחל הלימודים, ההבנות שבעל

טוב לב הוא יבורך

סיפור מיוחד מאת הרב אשר קולבסקי שליט"א

משהגיע לבית החולים, לא בנקל עלה בידי להיכנס למחלקת טיפול נמרץ. הרופאים היו חסרי סבלנות, הם לא ששו להכניס את המבקר האלמוני, שבא להפריע את מנוחתם בשעות הערב, בתאנה כי הוא בן משפחתו של הפצוע. לאחר שהתעקש והתחנן, ניתנה לו הרשות... בצער רב, הבחין הרב קולבסקי

כי אין ספק. זהו ידידו הטוב, המוטל במיטה פצוע אנושות מחובר לאינספור מכשירים וצינוריות המנטרים את מצבו הרפואי. הוא קרב אל הפצוע והשמיע באוזניו מילות עידוד וניחום כי הוא בידיים טובות והשם יעזור, מילים אותן שמע ידידו מבעד לערפילי הכרתו הנעלמת חליפות...

לאחר שחזיק את ידי הרופאים ועודדם במלאכת הקודש מצילת החיים, ולאחר ששב ועודד את הפצוע המקשיב לדבריו אך בקושי, עזב הרב קולבסקי את בית החולים ולבו מלא חרדה. כהרף עין עשה את החשבון המהיר – בניגוד להיום, ארך זמן להגיע למידע על זהות הפצועים. מובן כי עד לעדכון המשפחות, אם בכלל, ארך זמן ממושך, לפעמים ימים ארוכים. לא פעם שמעו משפחות הפצועים והנופלים על הטרגדיה האישית שלהם בחדשות השעה שבע בבוקר, עת הוקראו עם שחר שמות הפצועים וההרוגים ביממה האחרונה...

הרב קולבסקי סיכם לעצמו: 'הן מחר בבוקר ישכים אבי הפצוע קום, ולאחר התפילה יסעד ארוחת הבוקר בצוואת עם רעייתו. באותה עת ממש יאזינו לחדשות השעה שבע, וישמעו, לא פחות ולא יותר, כי בנם נפצע אנושות בפיגוע' – אוי ואבוי!, מהרהר הרב קולבסקי, 'איך יעמוד לבו החלש של האב בפני הבשורה הקשה, שתוגש אליו בצורה כה קרה ואכזרית? איך תשרוד האם את הזכרת שם בנה יקירה? הרי הזעזוע יהיה כה נורא, לבם יתרכק באחת, הדאגה והבעתה יאכלו אותם מבפנים! מה עושים?'

עודו מחשב מה אפשר לעשות, וכבר צצה בפניו בעיה נוספת – 'הרי עוד קודם לכן יקבל האב את העיתון', הרהר הרב קולבסקי, 'ושם לבטח יתנוסס שם בנו על יד תמונת הפיגוע הנורא. איך יחזיק מעמד מול הבשורה הקשה?'. הוא יוצא מבית החולים, ומתחיל לחשב צעדים. 'יש למנוע את כאב הלב של ההורים, ובכל מחיר!' הוא מחליט מיד. גלגלי השיניים במוחו החלו להסתובב במהירות מסחררת... עורך העיתון לא הבין את הבקשה המוזרה שהפנה אליו הרב קולבסקי. 'לא לכתוב את שם הפצוע? מצטער יקירי, אמר בנחרצות, 'זה מנוגד לכללי האתיקה העיתונאית. ובכלל, העיתון כבר ירד לדפוס, זה בלתי אפשרי!' קבע העורך ברורות, וסגר את המוצא האפשרי...

אך הרב קולבסקי התעקש, וביקש לדעת מהיכן יוצאים העיתונים לתל אביב. כשהראו לו את המקום, נטל דף גדול ושרבט בכתב יד: 'היום יום שני, לא להניח עיתון בשום פנים ואופן אצל הדרי מרחוב העליה 67 בתל אביב!' כתב בהדגשה, וסימן שני קוים אדומים מתחת להוראה הברורה. 'ניחא, לכך אני מסכים', אמר העורך, והסכים לשתף פעולה ולהזכיר למחלק העיתונים בתל אביב שלא להניח עיתון אצל הדרי...

בעיה אחת נפתרה, אך בעיית 'חדשות שבע' עודנה קיימת. טוב לבו של הרב קולבסקי לא הניח לו לוותר, והוא חישב כל אפשרות למנוע את הבשורה גם דרך התקשורת. ברור כי לא ניתן למנוע לשדר את השם, אך יש למצוא כל דרך אפשרית למנוע מההורים לשמוע את הבשורה בדרך זו...

התחנה המרכזית בירושלים, השעה רבע לחמש בבוקר. חושך עלטה, אפלת הלילה עוד שולטת בכיפה. האוטובוס הראשון לתל אביב יוצא בדיוק בשעה הזו, נוסעים בו פועלים בודדים שצריכים להגיע לתל אביב כבר בשעת בוקר מוקדמת מאוד. לא השעה המוקדמת, לא הדרך המייגעת ולא תחנת הביניים בבית שמש יעמדו בדרכו. לנגד עיניו הוא רואה רק את הורי הפצוע וחושש לשלומם, איך יעבור עליהם הבוקר מול בשורת האיוב...

שש וחצי בבוקר, תל אביב. לאחר נסיעה ארוכה ומתישה, יורד הרב קולבסקי בתחנה המרכזית וממהר את צעדיו בכיוון הנכון. הוא מביט שוב

זה 'לב טוב', אותה תכונה יקרה ואצילה, שרבקה התברכה בה, והעניקה לנו מתנה כיוצאי חלציה. להיות אדם טוב לב, אדם ששמח להיטיב לאחרים, לעשות טוב בסביבה, להיות אכפתי ואחראי לנעשה מסביב ולשמוח לסייע ככל האפשר. לא כי ביקשו ממני, לא מחמת אינטרס, לא ממניע אינטלגנטי כזה או אחר – – –

אלא בגלל שזה צף מתוך הלב, מתוך הלב הטוב!

כל מהלך חייו של אדם, הוא עוסק בשאלה באיזו דרך לבחור. כיצד לנהל את חייו, איך לבצע את מגוון המטלות שלפניו, איזה אופי יבחר לעצמו ואלה הרגלים יסגל להילוכו. בראש ובראשונה, בוחר האדם בדרך, בכיוון, קובע לעצמו 'כך אני מנהל את חיי', ומכאן הוא מסיק את דרך הביצוע בפועל. כיהודים, זכינו שגם בשאלה הזו מנחים אותנו חז"ל, וקובעים בפרק ב' במסכת אבות את הדרך העדיפה, המורה לנו איזה עקרון צריך להנחות את חייו. 'לב טוב!', זו עצת חז"ל עבורנו, שנבחר בדרך הישרה של 'לב טוב' בחיינו. שנהיה אנשים טובי לב, אנשים נחמדים, אנשים טובים באופי. זו מתנה יקרת ערך, שיועצים כה בכירים אומרים לנו שהיא הדרך הטובה ביותר לנהל את החיים.

אדם בעל לב טוב – הוא אדם שמח ומאושר בחלקו, טוב לו תמיד. הוא מפרגן לכל אחד, שמח עם זולתו, מדבר בנחת, שופע נתינה, מחייך לסביבתו, אין לו דרישות וטרוניות – כי ראשו ורובו נתון בהענקה, בשמחה, באוירה טובה וחייכנית. הראשון שמרויח מלהיות בעל לב טוב – הוא בעל הלב הטוב, כי הוא זוכה לחיות בסביבה טובה ונעימה, בחיים מאושרים ושמחים!

לכן מציעים לנו חז"ל לאמץ את ה'לב טוב'. כי לב טוב הוא מתכון לחיים בתוככי אוירה נעימה ופורחת!

פזיזים נופלים בשתי דקות לשבע?

היתה זו שעת ערב קיצית ונאה, ברחוב שמואל הנגיד בירושלים. כאז כן עתה, שונאי ישראל הישמעאלים חיפשו כל דרך להרע ולהזיק לעם היושב בציון, ואחת הדרכים הנפוצות באותם ימים היה זריקת רימון מלא בחומר נפץ במקום הומה מאדם. גם באותו ערב, ט' בסיון תשט"ו, הגיע מחבל לרחובה של עיר, מבקש להפר את השלווה הרגועה...

'ב-ו-ם'!

פיצוץ חזק נשמע, ואחריו פרצה להבה לא קטנה. אנשים רצו לכל עבר, התפזרו כמו רסיסי הרימון, נמלטים מהאש הבורעת, חוששים לחייהם מפיגוע נוסף. בחלוף מספר שניות החלו להישמע זעקות הסירנות המייללות, המתלוות להגעת כוחות הביטחון וההצלה לזירת הפיגוע...

סמוך מאוד למקום זריקת הרימון, עמד באותה עת הרה"ג רבי ישעיהו הדרי שליט"א. הפיצוץ קרה ממש בסמוך אליו, והוא נפל ארצה מתבוסס בדם, פצוע אנושות מהפיגוע הנורא. כוחות ההצלה החלו במאמצי החייה ממושכים על הפצוע האלמוני, שהיה כבר נטול הכרה... הוא הובהל לבית החולים הדסה, ששכן באותה עת ברחוב שטראוס בירושלים, והוכנס מיד למחלקת טיפול נמרץ. סביבו סבבו רופאים חמורי סבר, מאבחנים את הפציעה הרב מערכתית ממנה סבל. בתוך כמה דקות הגיעו למסקנה כי יש להבהילו בדחיפות לחדר הניתוח, לצורך ניתוח דחוף ומציל חיים...

סבי, הרה"ג רבי שמואל צבי קולבסקי זצ"ל, שהה גם הוא בירושלים באותה עת. בירושלים היו השמועות רצות במהירות מסחררת, וכבר בשעות הערב נודע לו כי קיים חשש סביר שידיד משפחתו לבית הדרי, הוא הפצוע בפיגוע הנורא. הרב קולבסקי לא חשב פעמיים, ולמרות שהיה צעיר כבן עשרים בלבד, אזר חלציו ומיהר לפנות לבית החולים 'הדסה', לבדוק אם אכן זה הפצוע.

מחשב מי יגיע קודם - השעון לשעה שבע, או הוא לכתובת המבוקשת... השעה חמישה לשבע בבוקר. עוד חמש דקות תחל מהדורת החדשות, מיד בתחילתה ידווחו על הפצוע הקשה מהפיגוע אמש. הרב קובלסקי כבר קרוב, מחיש את צעדיו ורץ במעלה המדרגות. הוא כבר לא

לא לוקח סיכונים. במהירות הבזק הוא מוריד את הפיזיזים, מביט בארון החשמל בסיפוק, ורץ למטה במורד המדרגות, לפני שמישהו יבחין בו... בבית משפחת הדרי, באותו רגע בדיוק, בני הזוג נוטלים ידיהם לארוחת הבוקר. לפתע, קצר חשמלי מכבה את התאורה, וגם קול המקרר נדם באחת. האב נחפז לשמוע חדשות, אך המכשיר - כמה צפוי - לא עובד...

הוא מברך 'המוציא' וטועם מהלחם, וממהר לארון החשמל. 'מישהו טיפל בארון' הוא סח לרעייתו, 'כל הפיזיזים נפלו', הוא אומר, ספק באירוניה ספק באכזבה. לאט לאט הוא מרים את הפיזיזים ושב הביתה, מנסה להספיק לשמוע חדשות'... עד כאן החדשות', נשמע אז קולו של הקריין ברמה, משמע מהדורת החדשות הגיעה לקיצה...

אחרי דקות ספורות, נוקש בדלת אורח, בנם של משפחת קובלסקי. 'שלום', אומר הרב קובלסקי בחיוך גדול, 'הייתי צריך להגיע לתל אביב, באתי מוקדם, והחלטתי לעלות לומר לכם שלום...' הם משוחחים בניחותא על דא ועל הא, והרב קובלסקי אף מוסיף למסור להם דרישת שלום מבנם ישעיהו, אותו פגש בירושלים...

האב מתעניין בשלום בנו, והרב קובלסקי מתחיל להכין את השטח. 'הוא בסדר ברוך השם, למרות שלא קל בירושלים. דיברתי אתו אתמול, ממש אחרי שהיה סמוך לפיגוע ברחוב שמואל הנגיד...'. 'מה? היה פיגוע?' שואלים בני הזוג במקלה. 'כן, היה אתמול, והוא דווקא היה לא רחוק משם, אבל ברוך השם הוא בסדר ודיברתי אתו...'. 'אבל קרה לו משהו?', הם שואלים בחשש. 'משהו כן, אבל בסך הכל לא נורא. דיברתי אתו, הוא ממש בסדר'...

הרב קובלסקי מוסיף להכניס לבשורה בעדינות הראויה, חושף טפח ממה שקרה אך בצורה איטית ונכונה. הוא מציע להם לנסוע לירושלים לבקר את בנם, ומצטרף אליהם לנסיעה, הרי אין לו באמת מה לעשות בתל אביב... כל

הדרך הוא מנחם אותם ומדבר על לבם, מסביר שבנם נפצע קשה ומטופל טוב, מצבו היה קריטי אך כעת הוא יציב. כשהם מגיעים לבית החולים כבר מוכנים בני הזוג למפגש המטלטל עם בנם הפצוע, אחרי שנפשם מוכנה כבר לשאת בנטל הבשורה...

זהו טוב לב. טוב לב זו המחשבה על הזולת, האכפתיות, החשיבה מה אני יכול להועיל ולסייע, וכיצד אני יכול לתרום. נכון, לא התבקשתי, זה לא מתוקף תפקידי, אני לא חייב, ואולי גם אין לי כה הרבה זמן - אבל אני יכול להיות טוב לב. אני יכול לבחור להקדיש חלק מזמני לעשות טוב למישהו אחר, אני יכול להחליט למצוא בכל רגע את המקום בו אני יכול להועיל. אני יכול ליצור סביבי אורה טובה ונעימה, תוך מחשבה איפה אני יכול להיטיב.

אני יכול פשוט להאזין למה שקורה סביבי - לראות מה עומד מאחורי עדכון החברותא כי רעייתו בבית החולים, ולהפתיע אותו ואת ילדיו בארוחת ערב חמה ומזינה... אני יכול לדמיין איך יידי יתרגש כשאבוא לשמחתו עם בקבוק יין ביד, אני יכול לחשוב מעט, ולהרים טלפון לחבר שכבר מזמן פוטר מעבודתו, רק כדי לראות איך אפשר לעזור לו... זהו, זהו 'לב טוב'!

זעקות שמחה בבית החולים...

מחנה דד'ורין בטרנסניסטריה, עיצומם של ימי מלחמת העולם השנייה. המחנה לא היה מקום נחמד לשהות בו, וזאת בלשון המעטה בלבד. מבחוץ שרקו התותחים והפגזים במלחמה אכזרית חסרת גבולות, ומבפנים - הרעב עשה שמות, המחלות הפילו חללים, ואיש לא ידע מה יילד יום.

המחנה היה בנוי צרופים צפופים, בהם אוחסנו בתנאים מחפירים אלפי יהודים, שהתהלכו כצל של עצמם. שלדי אדם רזים וכפופי קומה, עסוקים במלחמת הישרדות יומיומית על הארוחה הבאה, על האפשרות לקבל שעת חופש מהעבודה הקשה, על הזכות להיות בני חורין ולו לרגע... איש לא היה מסוגל לחשוב על העתיד - כה עסוקים היו במלחמת הקיום העכשווית, כאשר כל אחד נלחם את מלחמת חייו האישית, לנסות לשפר ולו במשהו את תנאי חייו העגומים...

גם כ"ק האדמו"ר מנדבורנה, בעל ה'דבר חיים' זי"ע ומשפחתו, שהו במחנה באותם ימים. הם התחזקו בביטחון בהש"ת, ובכוחות עילאיים שמרו על קדושת הגוף, להימנע מאכילת המזון הלא כשר שהוגש במטבח המחנה, תוך שהדבר מצריך מהם ויתורים רבים ומאמצים כבירים, כדי להעניק לילדיהם מזון כשר בתנאים הקשים הללו...

שני בנים היו לרבי - הגדול, מי שלימים היה מורי ורבי, כ"ק האדמו"ר רבי יעקב ישכר בער מנדבורנא זי"ע, ואחיו הצעיר - הקדוש אייזיק'ל הי"ד. כיתר תושבי המחנה התמודדו גם הם עם התנאים הקשים השוררים בו, עם הרעב המציק, הצפיפות המצחינה ומלחמת הקיום היומיומית. מלחמה של ילדים צעירים במיוחד, אלא שהם מצאו דרך מקורית לנצח בה... לאוזנה של הרבנית גונבה השמועה, כי מזה מספר ימים, בשעות הצהריים, מתגנבים בניה בלאט למטבח המחנה. היא לא חשדה כי הם טועמים מהמזון המוגש בו, אך הפצה לדעת מה בכל זאת מטרת הביקור. מה שגילתה מעמדת המעקב אחריהם, עלה על כל דמיון, הסעיר את נפשה... - -

אחרי שנכנסו הבנים למטבח, בחלוף מספר דקות, הם יצאו משם כשהם נושאים במאמץ רב סיר מרק גדול, שגובהו כמעט כמוהם. כך, בפשטות, באמצע היום, שני ילדים רכים נושאים בקושי רב סיר מרק העולה על גדותיו, ולא פעם נשפך ממנו מעט... הם נשאו את הסיר הענק כבדת דרך לא קצרה כשמצחיהם נוטפים אגלי זיעה, למרות הקור המקפיא... במחנה איש לא עצר לשאול בשלום רעהו, כך שאיש לא התעניין לדעת מה מטרת מסע המרק הלזה, ומה לשני ילדים צעירים, דרך ארוכה וסיר מרק ענק ומהביל. רק אמם עוקבת מאחור בסקרנות, תמחה ומתפלאת לאן מובילות דרכיהם...

אחרי דרך ארוכה, הגיעו אל בית החולים המאולתר שהוקם בשולי המחנה, שם שהו החולים האומללים שהוחזקו בבידוד מוחלט מהעולם החיצון, בתנאים סיטריים גרועים במיוחד ובצחנה בלתי נסבלת. למקום הנורא והגרוע ביותר בשולי המחנה, אל המקום אליו אף אדם שפוי לא מתקרב, לשם היו פניהם מועדות עם סיר המרק הגדול... למרבה הפלא, הילדים נכנסו בשערי בית החולים, וכהרף עין החלו צהלות שמחה במקום, 'המלאכים באו, המלאכים באו'!

בתוך רגע, התקבצו החולים סביב הילדים הרכים. איש איש קם ממיטת חוליו, עזב את דכאונו ומועקותיו, ורץ

לאולם הכניסה. שם עמדו הילדים וחילקו מרק חם, בחיוך, בפנים מאירות, בשמחה, עם מילה טובה לכל חולה ועידוד לכל שבור נפש... החולים האומללים לא ידעו נפשם מאושר ומשמחה. עיניהם מלאו דמעות, לבם המה בהתרגשות. מראה אדם נורמלי לצידם נסך בהם כוחות חדשים ומעודדים, על אחת כמה וכמה כשבאמתחתו צלחת מרק מהבילה, מחיה נפשות ומעודדת לבבות!

כן, בתוככי המחנה, באמצע מלחמת הקיום על החיים,

בעיצומם של הימים הקשים ביותר - נושאים שני ילדים קטנים סיר מרק ענקי, רק כדי להעניק מרק לחולים אומללים, החיים בבידוד וברעב נוראיים את ימיהם האחרונים! הרבנית הביטה בהם בהערצה, הן זה לא ייאמן: ילדים רכים בשנים, המהוים מופת ודוגמא ללב טוב חסר גבולות ומעצורים. הם אמנם לא אוכלים מהמרק - אך זוכרים את זעקת החולים הרעבים, הממתינים למעט מרק להחיות נפשם כמו אויר לנשימה. כבר כמה ימים שהם עושים זאת בקביעות, למרות המאמץ והקושי הרב, ומחפרים נפשם להחיות את נפש החולים!

זהו טוב לב. לרצות לתת, לרצות להעניק, לרצות להיטיב, לשאוף לעשות טוב לאחרים. להחזיק את העיניים פתוחות ואת האוזניים כרויות, לראות איפה אני יכול לעזור, היכן אני יכול להושיט יד, כיצד אוכל לסייע... לא צריך שיתקשרו אלי ויבקשו, לא צריך שבדיוק אעבור במקום ואחוש ואראה את המצוקה. ההיפך - אני, מעצמי, מביט לצדדים, מחפש את מי שאני יכול להיטיב לו...

אני הולך ברחוב ורואה ילד רוצה לחצות כביש - הוא אולי לא ממש בצד שלי, אך אשמח ללכת לקראתו כמה צעדים ולסייע לו. אם אראה מישהו מבקש לפרוט כסף, יתכן שאני ממחר מעט ובכלל לא בטוח שיש לי כסף קטן, אבל אעצור, אבדוק, אנסה לעזור... יש לי שכן שרוי בעת שמחה או חלילה בעת צרה, הוא לא מבקש דבר, אפילו נראה שהוא מסתדר, אבל אשלח לו הביתה פשטידה לשבת, שיהיה... זהו טוב לב. זה להיות שופע, מיטיב, רוצה לעשות טוב. בלי מסגרות, בלי קריטריונים, בלי הנחיות ובלי גבולות. להיות אכפתי לסביבה, לראות מה קורה מסביבי, לבדוק איפה אני יכול להיטיב במציאות הזו, ופשוט לעשות זאת. בלי חשבונות, בלי בקשות, בלי לבדוק בציניות. איזו היא דרך ישרה שיברור לו האדם? - לב טוב!